

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

**Gimnazjum
im. gen. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku**

Opracowanie:

Anna Kulpińska

Zofia Kłonica

Barbara Rogala Kupczewska

Bogusława Skowera

I CELE NAUCZANIA PRZEDMIOTU HISTORIA W GIMNAZJUM:

1. Pogłębianie zainteresowania uczniów przeszłością.
2. Motywowanie ucznia do samodzielnego poszukiwania, poszerzania wiedzy oraz rozwijania umiejętności historycznych.
3. Rozwijanie odpowiedzialności za osobisty rozwój oraz postępy w dziedzinie historii.
4. Przedstawienie dziejów Polski w połączeniu z dziejami świata, kształtowanie umiejętności dostrzegania związków między historią ojczystą a powszechną.
5. Rozwijanie umiejętności dostrzegania złożoności przyczynowo – skutkowych w historii.

II CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej, systematycznej pracy, samokontroli i samooceny.
3. Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Wielopłaszczyznowa pomoc w pokonywaniu trudności dydaktycznych i wychowawczych na lekcjach historii.
5. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia metod pracy dydaktycznej, dostosowania ich do poziomu klasy.

III PRZEDMIOTEM OCENY NA LEKCJACH HISTORII SĄ:

- wiadomości i umiejętności,
- zaangażowanie w proces nauczania-uczenia się (aktywność),
- opanowanie pojęć i faktów,
- umiejętność analizy źródeł historycznych,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- rzeczowość wypowiedzi.

IV KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. Uczeń i jego rodzice znają kryteria oceniania, zakres materiału oraz formy pracy podlegające ocenie.
1. Ocenie podlegają umiejętności i wiedza określona programem nauczania.
2. Ocenianie odbywa się w stopniach szkolnych w skali od 1 do 6.
4. Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu semestru raz nieprzygotowanie. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia po sprawdzeniu obecności, jednak nie dotyczy to zapowiedzianego sprawdzianu.

5. Udział ucznia w klasówce jest obowiązkowy. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może w danym dniu napisać pracy, w ciągu 2 tygodni ma obowiązek to zrobić, po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem.
6. Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie do dwóch tygodni od rozdania prac. Daną klasówkę może poprawić tylko raz. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału jaki obowiązywał na klasówce w dniu pisania sprawdzianu.
7. Formy kontroli bieżącej tj.: kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe niepodlegają poprawie.
8. Każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach, wykonując i przygotowując dodatkowe zadanie, opracowując referaty na temat określony przez nauczyciela lub tworząc własny projekt pracy (po uzgodnieniu z nauczycielem).
9. Ocena semestralna jest wystawiana na podstawie wszystkich ocen cząstkowych obejmujących prace ucznia w całym semestrze. Nie musi być jednak średnią arytmetyczną tych ocen.
10. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej na I semestr, uczeń jest zobowiązany zaliczyć materiał z I semestru na poziomie dopuszczających w terminie ustalonym z nauczycielem. Nie wywiązanie się z tego obowiązku ma wpływ na ocenę roczną.
11. W przypadku opuszczenia 50 % zajęć uczeń zostaje nieklasyfikowany.
12. Uczniowie z dysfunkcjami oceniani są wg odrębnych zasad zalecanych przez P.P-P.

VSPRAWDZANIE OSIAGNIĘĆ UCZNIÓW ODBYWA SIĘ ZA POMOCĄ NASTĘPUJĄCYCH NARZĘDZI:

1. Wypowiedzi ustne (3 ostatnie tematy, a w przypadku lekcji powtórzeniowych całydział programowy).
2. Prace pisemne(sprawdziany - testy i kartkówki).
3. Egzaminy próbne wewnętrzne.
4. Aktywność na lekcji.
5. Zadania domowe.
6. Praca pozalekcyjna
7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, w którym powinny znajdować się zapisy: data i temat, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych, zeszyt powinien być prowadzony systematycznie, w przypadku nieobecności ucznia w szkole, powinien go uzupełnić.
8. Realizacja projektu.

VI Kryteria oceny przy realizacji konkretnych zadań:

1. Prace pisemne
 - a) Prace pisemne obejmują sprawdziany i kartkówki. Sprawdziany są obowiązkowe i zapowiedziane.
 - b) Sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa, utrwalająca poznane wiadomości i umiejętności. Sprawdziany są obowiązkowe, uczniowie nieobecni w szkole mają dwa tygodnie na zaliczenie, w przeciwnym wypadku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
 - c) Kartkówki są niezapowiedziane i sprawdzają wiedzę i umiejętności bieżące i obejmują

trzy tematy.

d) Prace pisemne (testy, sprawdziany) są przechowywane do dnia 10 lipca każdego roku szkolnego,

e) W przypadku gdy uczeń ściąga podczas pisania sprawdzianu, praca zostaje odebrana a uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

f) W przypadku sprawdzianów pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczoną na oceny wg kryteriów:

- 0 – 30 % ustalonej liczby punktów – ocena niedostateczna,
- 31 – 50 % ustalonej liczby punktów – ocena dopuszczająca,
- 51 – 69 % ustalonej liczby punktów – ocena dostateczna,
- 70 – 88 % ustalonej liczby punktów – ocena dobra,
- 89 – 100 % ustalonej liczby punktów – ocena bardzo dobra,
- 100 % (lub min. 90% ze wszystkich poziomów oraz minimum 70% pkt. z poziomu wykraczającego) – ocena celująca.

i) Punktacja ulega zmianie w przypadku uczniów mających orzeczenia z poradni o obniżeniu wymagań.

- 0 – 25 % ustalonej liczby punktów – ocena niedostateczna,
- 26 – 45 % ustalonej liczby punktów – ocena dopuszczająca,
- 46 – 64 % ustalonej liczby punktów – ocena dostateczna,
- 65 – 83 % ustalonej liczby punktów – ocena dobra,
- 84 – 95 % ustalonej liczby punktów – ocena bardzo dobra,
- 95 – 100 % ustalonej liczby punktów – ocena celująca

2. Umiejętności pracy w grupie

a) Podział zadań:

- członkowie zespołu równomiernie dzielą się pracą,
- każdy uczeń, choćby w minimalnym stopniu, uczestniczy w realizacji zadania wykonywanego przez drużynę.

b) Podejmowanie decyzji:

- każda osoba ma prawo głosu
- opinie wszystkich członków grupy są równoprawne i uwzględniane w podejmowaniu decyzji końcowej,
- mało aktywni uczniowie są zachęcani do wypowiedzi przez pozostałe osoby.

c) Stopień zgodnego współdziałania w grupie:

- umiejętność skutecznego rozwiązywania konfliktów,
- wzajemne wysłuchiwanie swoich argumentów przez osoby z danej drużyny,
- zachowywanie podstawowych zasad kultury, nawet w czasie sporów.

d) Postawa podczas pracy:

- grupa jest skupiona na zadaniu, które ma wykonać,
- wszyscy uczniowie należący do zespołu są zaangażowani w osiągnięcie wspólnego celu,
- osoby wchodzące w skład grupy dbają o dobrą jakość rezultatów pracy

3. Praca ucznia na lekcji

- a) Sprawdzanie przygotowania do lekcji, uczeń powinien posiadać podręcznik, zeszyt przedmiotowy.
- b) Udział w lekcji: częstotliwości zgłaszania się do odpowiedzi na zadane przez nauczyciela pytania lub w wypadku wykonywania zadania pisemnego.
- c) Stosunek ucznia do poruszanej tematyki (w ogóle nie interesuje się tematem, biernie uczestniczy tylko na wyraźne polecenie nauczyciela, aktywnie uczestniczy – sam, nie będąc zachęcany przez nauczyciela, wykazuje inicjatywę – zadaje pytania, zabiera głos, dyskutuje).
- d) Wykazywania się ponadprogramową wiedzą i dociekliwością (np. przynoszenie na lekcje materiałów pomocniczych).

4. Wypowiedzi ustne

- a) Oceniana jest zawartość rzeczowa.
- b) Umiejętność formułowania myśli.
- c) Stosowanie terminologii historycznej, zgodnie z poziomem wymagań.
- d) Umiejętność wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

5. Prace domowe

- a) Ocenie podlegają pomysłowość rozwiązania.
- b) Poprawność rzeczowa.
- c) Umiejętność prezentacji.
- d) Stopień zaangażowania.
- e) Efektywność.
- f) Czas jej wykonywania (za pracę oddaną po terminie uczeń otrzymuje ocenę niżej).

6. Udział w projekcie

Ocenie podlega:

- a) zaangażowanie,
- b) systematyczność,
- c) samodzielność
- d) korzystanie z materiałów źródłowych.

7. Aktywność pozalekcyjna

- a) Sukcesy w konkursach i olimpiadach: wyniki najwyższe I, II, III m. – ocena celująca, wyniki na poziomie wyższym niż 50% – ocena bardzo dobra.
- b) Pomoc w przygotowaniu imprez regionalnych propagujących lokalną społeczność.
- c) Aktywny udział w uroczystościach o charakterze społeczno-patriotycznym.

VII Przewidywane osiągnięcia uczniów na poszczególne oceny:

Ocena niedostateczna (1)

Wiedza:

-braki wiedzy są duże, nie rokuje nadziei na ich usunięcie przy pomocy nauczyciela, nawet w długim okresie czasu,

- nie zaliczył sprawdzianów na ocenę pozytywną, nie wykazał chęci poprawy oceny niedostatecznych,
- nie prowadził zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- nie pamięta prostych faktów, pojęć i terminów historycznych,
- nie dostrzega prostych przyczyn, i skutków faktów, wydarzeń, zjawisk,
- nie opanował w stopniu minimalnym zagadnień poruszanych na lekcji,

Umiejętności:

- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostych poleceń i prostych umiejętności,
- nie umie nazywać faktów, wydarzeń, zjawisk, nie potrafi umieszczać ich w czasie i przestrzeni
- nie umie dostrzec prostych przyczyn skutków faktów, wydarzeń i zjawisk,
- nie rozumie prostego tekstu źródłowego.

Aktywność:

- uczeń nie uczęszcza na zajęcia,
- przeszkadza w trakcie lekcji, uniemożliwia prowadzenie zajęć,
- odmawia wykonywania zadań postawionych przez nauczyciela bądź grupę,
- wyraźny brak zainteresowania przedmiotem.

Ocena dopuszczająca (2)

Wiedza:

- uczeń posiada niepełną wiedzę określoną programem nauczania,
- przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrealizować polecenia dotyczące zastosowania posiadanej wiedzy,
- posiada minimalną wiedzę dotyczącą wydarzeń Polski i świata,
- zna proste fakty, pojęcia historyczne i terminy, podstawowe wydarzenia i zjawiska oraz ich przyczyny i skutki, luki wiedzy jest w stanie uzupełnić w dłuższym okresie czasu.

Umiejętności:

- przy pomocy nauczyciela umie zastosować umiejętności przewidziane programem i dysponuje umiejętnościami, które pozwolą mu uzupełnić braki w dalszym procesie uczenia się historii,
- umie nazywać fakty, wydarzenia, zjawiska,
- umie szeregować wydarzenia w czasie,
- odczytuje dane kartograficzne,
- potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem,
- czyta ze zrozumieniem treści zawarte w źródle.

Aktywność:

- bierna postawa na lekcjach,
- zachowuje się poprawnie na lekcjach, nie przeszkadza,
- pracuje na lekcji z pomocą nauczyciela.

Ocena dostateczna (3)

Wiedza:

- posiada podstawową wiedzę, przewidzianą programem nauczania w stopniu zadawalającym,
- nazywa poznane epoki i podaje ich cechy,
- rozumie znaczenie złożoności faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów oraz zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów historycznych,
- rozumie rolę źródeł historycznych w poznawaniu historii,
- pamięta wybitne postaci poznanych wydarzeń,
- w pracach pisemnych popełnia błędy merytoryczne, ale po uwagach nauczyciela potrafi je poprawić.

Umiejętności:

- uczeń potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych programem o średnim stopniu trudności,
- posiada umiejętności dla poziomu wymagań koniecznych, uzupełnionych o nowe kompetencje,
- dostrzega zmienność i ciągłość wydarzeń oraz zjawisk,
- umieszcza fakty w czasie i przestrzeni historycznej,
- dostrzega przyczyny i skutki między faktami, wydarzeniami i zjawiskami,
- umie wykorzystać różne źródła wiedzy historycznej,
- umie wypowiadać się w formie ustnej i pisemnej na konkretny temat.

Aktywność:

- bierze udział w pracy zespołowej,
- nie pracuje systematycznie, aktywnością wykazuje się sporadycznie.

Ocena dobra (4)

Wiedza:

- uczeń opanował materiał przewidziany w programie,
- zna i rozumie większość pojęć,
- zna przyczyny i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- rozumie związki i zależności pomiędzy historią powszechną i historią Polski,
- odtworza rzeczywistość historyczną na podstawie źródeł historycznych i literackich,
- pamięta daty początkowe i końcowe wydarzeń historycznych,
- zna postacie historyczne ważne dla dziejów Polski i świata,
- uczeń dobrze opanował materiał, ale czasami popełnia błędy.

Umiejętności:

- posiada umiejętności dla poziomu podstawowego, uzupełnione o nowe kompetencje,
- porządkuje fakty według kryterium czasu i przestrzeni,
- selekcjonuje fakty i wydarzenia, rozumie związki między nimi,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę, formułuje oceny, opinie i uzasadnia je,
- umie korzystać z różnych źródeł informacji i je interpretować,
- poprawnie posługuje się mapą,
- przy pomocy nauczyciela poprawnie analizuje teksty źródłowe i porównuje uzyskane informacje z innymi źródłami,

-bierze udział w dyskusjach, grach dydaktycznych, formułuje poprawnie wypowiedzi ustne i pisemne.

Aktywność:

- jest aktywny w czasie lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela,
- samodzielnie wykonuje powierzone mu na lekcji zadania,
- umie i chce współpracować w grupie.

Ocena bardzo dobra (5)

Wiedza:

- uczeń posiada zasób wiedzy określony programem,
- zna przyczyny, przebieg i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów,
- zna typologię źródeł historycznych, pojęcia i terminy dotyczące problemów badania źródeł historycznych,
- pamięta daty, wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne oraz rolę postaci w nich uczestniczących,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów,
- rozumie przeciwstawne interpretacje wydarzeń.

Umiejętności:

- posiada umiejętności dla poziomu rozszerzającego i dopełniającego uzupełnione o nowe kompetencje,
- operuje wiedzą historyczną,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- porównuje je i ocenia ich wiarygodność oraz przydatność,
- samodzielnie formułuje i definiuje pojęcia oraz posługuje się nimi ze zrozumieniem,
- wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów,
- potrafi argumentować swoje wypowiedzi, sądy, opinie, oceny,
- rozdziela prawdę historyczną od fikcji,
- zdobyta wiedzę prezentuje w różnych formach: w wypowiedziach ustnych i pisemnych,
- przedstawia prace problemowe, przekrojowe, prace w grupie np. metody projektu.

Aktywność:

- czynnie uczestniczy w lekcjach, bierze udział w dyskusjach, debatach, grach dydaktycznych na forum klasowym,
- wykonuje dobrowolnie zadania, zdobywając nową wiedzę i doświadczenia,
- wykazuje się pomysłowością, inicjatywą i pracowitością.

Ocena celująca (6)

Wiedza:

- uczeń posiada wiedzę historyczną wyraźnie wykraczającą poza obowiązkowe wymagania programowe, potwierdzając je w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej,
- posiada zainteresowania humanistyczne, systematycznie pracuje, czyta książki i artykuły historyczne, wykonuje prace dodatkowe
- osiąga sukcesy w różnych konkursach historycznych (I, II, III etap),
- bierze udział w apelach szkolnych i innych uroczystościach społeczno- patriotycznych
- ze sprawdzianów otrzymuje oceny bardzo dobre i celujące

-wykonuje prace w ramach projektu edukacyjnego na ocenę celującą

Umiejętności:

- uczeń posiada umiejętności określone dla poziomu wymagań podstawowych, rozszerzających, dopełniających i uzupełniających o nowe kompetencje,
- samodzielnie zdobywa wiadomości,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych,
- umie dokonać syntezy, analizy materiału oraz powiązać je z zagadnieniami poznanymi w czasie innych przedmiotów,
- umie powiązać dzieje własnego regionu z historią własnego kraju lub z dziejami powszechnymi,
- krytycznie analizuje treści prezentowane przez media i inne źródła.

Aktywność:

- bierze aktywny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- bierze czynny udział w życiu szkoły i miasta: udział w apelach szkolnych, akcjach, uroczystościach patriotycznych,
- pomaga słabszym koleżankom i kolegom.

IX Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów:

- posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- posiadających opinię poradni P.P-P,
- nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który objęty jest pomocą psychologicznopedagogiczną, ujętych w planie działań wspierających.

Zasady oceniania ucznia o obniżonych możliwościach edukacyjnych:

- a) ograniczenie wymagań do indywidualnych możliwości ucznia
- b) wydłużenie czasu przeznaczonego na wykonanie ćwiczeń praktycznych,
- c) możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
- d) wydłużenie czasu na nauczanie się partii materiału lub rozłożenie na mniejsze części
- e) konieczność odczytania na głos poleceń otrzymywanych przez innych uczniów tylko w formie pisemnej,
- f) możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- g) podczas odpowiedzi ustnych - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- h) obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
- i) wydłużenie czasu pracy na wykonanie zadania,
- j) wykonanie pracy pod kierunkiem nauczyciela,
- k) sprawdzian pisemny oceniany według obniżonych kryteriów:
 - 0 – 25 % ustalonej liczby punktów – ocena niedostateczna,
 - 26 – 45 % ustalonej liczby punktów – ocena dopuszczająca,
 - 46 – 64 % ustalonej liczby punktów – ocena dostateczna,
 - 65 – 83 % ustalonej liczby punktów – ocena dobra,
 - 84 – 95 % ustalonej liczby punktów – ocena bardzo dobra,

- 95 – 100 % ustalonej liczby punktów – ocena celująca

- l) umożliwienie odrabiania zadań domowych w wersji komputerowej,
- ł) uczeń może pisać drukowanymi literami,
- m) ocenia się przygotowanie ucznia do lekcji.
- o) wdrażać do aktywnej pracy w grupach.

System motywacyjny i naprawczy

Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się o pomoc do nauczyciela i jeżeli jest to pożądane, wspólnie ustalają program wspomagający np. pomoc nauczyciela przedmiotu, pomoc koleżeńska, uczestnictwo w dodatkowych zajęciach. Indywidualne konsultacje

XSposoby informowania o postępach w nauce:

1. Informacje o otrzymanej przez ucznia ocenie z odpowiedzi, z zadania domowego, z pracy na lekcji, z prac pisemnych (sprawdzian, kartkówka) są przekazywane rodzicom podczas zebrań, w uzasadnionych przypadkach rodzice informowani są indywidualnie.
2. Nauczyciel informuje ucznia na bieżąco o otrzymanych ocenach: słownie, wpis w dzienniku, wpis na pracy pisemnej.
3. Nauczyciel powiadamia wychowawcę o osiągnięciach uczniów za pomocą:
 - wpisów w dzienniku lekcyjnym,
 - rozmów z wychowawcą,
 - przekazywanych informacji o uczniach, którzy są zagrożeni oceną niedostateczną.
4. Rodzice są informowani o sposobach dostępu do PSO z historii:
 - przez nauczyciela,
 - poprzez informację na stronie internetowej szkoły.
5. Uczniowie na pierwszej lekcji organizacyjnej zostają zapoznani z PSO z historii.